

J. M. HERR

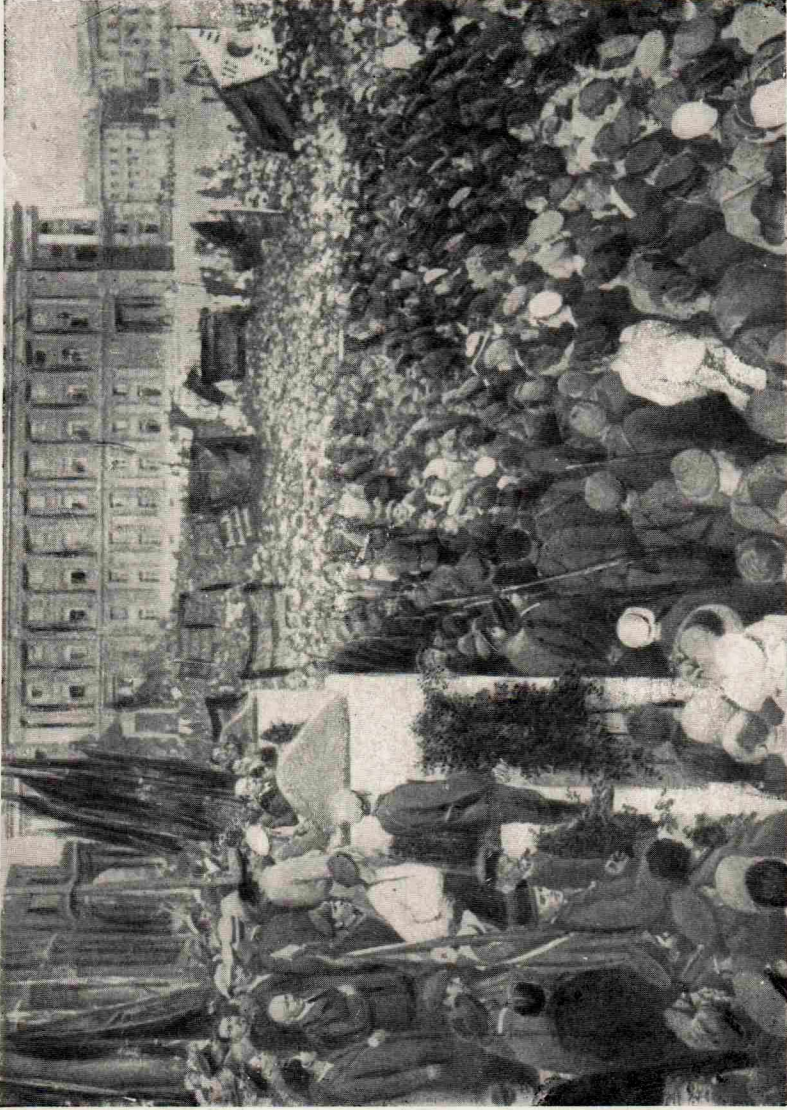
KOMSOMOLIN KEHDON ÄÄRESSÄ

Työläisnuorison ensimmäiset joukkojärjestöt Venäjällä saivat alkunsa vuonna 1917. Bolševikkien puolue seurasi syntyneitä proletaarista nuorisoliikettä heti ensi askelista kiinteästi auttaen nuorisoa saamaan oikean poliittisen asenteen, rakentamaan järjestönsä itsenäiseksi vallankumoukselliseksi luokkajärjestöksi.

Touko- ja kesäkuussa 1917 „Pravdassa” julkaistiin joukko N. K. Krupskajan ja puolueen muiden toimihenkilöiden artikkeleita nuorisoliittojen tehtävistä, julkaistiin liiton sääntöjen luonnos. Puolue lähetti huomatuimpia edustajiaan valistamaan nuorisoa poliittisesti ja auttamaan nuorisojärjestön rakennustyössä. Tärkeintä on se, neuvoi Lenin, että työläisnuoriso oppisi järjestössään tietämään itsensä suuren vallankumouksellisen luokan osaksi, luokan, jonka kutsumuksena on maailman muuttaminen, ja käytännöllisesti oppisi ottamaan osaa taisteluun sosialististen ihanteiden toteuttamisesta.

Puolueen VI edustajakokouksella, joka pidettiin Pietarissa elokuussa 1917, oli erikoinen merkitys työläisnuorison liittojen täsmällisessä poliittisessä muotoutumisessa ja rakennustyössä. Suunnaten puoluetta ja työväenluokkaa Neuvostovallan pystyttämiseksi tehtävän aseellisen kapinan valmisteluun ja suorittamiseen puolueen VI edustajakokous tähdensi erikoisessa päätöksessä, minkä merkityksen puolue antaa työläisnuorison osallistumiselle proletariaatin diktatuuria puoltavaan taisteluun ja määritteli selvästi nuorisoliittojen luonteen ja suunnan, niiden tehtävät.

Lokakuun vallankumouksen päivinä työläisnuorisoliitot yhtyivät kokonaisina järjestöinä punakaartilaisosastoihin. Työläisnuoriso taisteli antaumuksellisesti Neuvostovallan puolesta mitä vaarallisimmilla paikoilla suorittaen sankaruuden, uhrautuvaisuuden ja murtumattoman nuorisouljuuden ihmetekoja.

V. I. Leninin puhumassa Uritskin torilla Pietarissa.
Vatokuva, heinäkuun 19 päivä 1920.

V. I. Lenin ja A. M. Gorki.
Kuva on otettu Kommunistisen Internationalen
II Kongressin aikana.

Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen voiton jälkeen nuorisoliitot olivat Kommunistisen puolueen aktiivisia ja luotettavia apulaisia proletariaatin valtiovallan uusien elinten rakennustyössä, tuotannon valvonnan täytäntöönpanemisessa, Leninin antaman maa-asetuksen toimeenpanossa, Lokakuun aatteiden propagoimisessa ja toteuttamisessa sekä Neuvostovalan aseellisessa suojelemisessa.

Kansalaissodan alkuaikana proletaarinen nuoriso ei ollut vielä yhdistynyt koko maan mitassa. Oli kuitenkin jo kypsynyt tarve koko Venäjän nuorisoliittojen yhdistymiseen. Puolueen Keskuskomitean neuvosta työläisnuorison liittojen Pietarin, Moskovan ja Uralin järjestöt valitsivat heinäkuussa 1918 Organisaatiobyroon valmistamaan työläis- ja talonpoikaisnuorison Yleisvenäläisen edustajakokouksen koollekutsumista.

Edustajakokous avattiin lokakuun 29 päivän iltana 1918. Mikä riemu valtasikaan edustajat sekä monilukuiset vieraat, kun juhlallisessa hiljaisuudessa kajahtivat sanat: „Työläis- ja talonpoikaisnuorison liittojen ensimmäinen Yleisvenäläinen edustajakokous julistetaan avatuksi!”.

Ryhdyttiin valitsemaan puhemiehistöä. Nuorukainen nousi seisomaan. Hän huudahti innoittuneella äänellä: „Ehdotan edustajakokouksen kunniapuheenjohtajaksi Vladimir Iljitš Leninin!..”. Vastaukseksi kajahtivat myrskyisät suosionosoitukset, tervehdys- huudahdukset johtajan kunniaksi, ja „Internationalea” laulettiin koko joukon voimalla.

* * *

Vladimir Iljitš ei voinut tulla edustajakokoukseen voimia-vaativalta neuvostovaltion johtamistyöltään. Mutta hän seurasi tarkkaavaisesti edustajakokouksen kulkua. V. I. Leninin kutsusta nuorisoliiton I edustajakokouksen puhemiehistö kokouksen valtuuttamana saapui hänen puheilleen Kremliin kertomaan kokouksen työstä ja saamaan rakastetulta johtajalta neuvoja ja ohjeita. Tämän artikkelin kirjoittajalla oli erinomainen onni olla mukana siinä valtuuskunnassa, joka kävi Vladimir Iljitšin puheilla.

Synkkänä marraskuun päivänä, kun lähdimme Kremliin, olivat yhteisasuntolan talouspuolella ehtyneet muonavarat tyystin, eivätkä edustajat saaneet tavallista nälkäajan annosta, ruis-korppujakaan. Juotuamme „niin vain” kuumaa vettä lähdimme matkalle. Sanon suoraan, että vaikka mieltämme paisuttivat kaikkein puhtaimmat ja ylevimmät tunteet tietäessämme hyvin pian tapaavamme V. I. Leninin, oli meillä kuitenkin kova nälkä. Jaksamatta voittoa inhimillistä heikkoutta laskimme tarkasti

taskujemme sisällön, panimme kaikki varamme yhteen ja ostimme kaupustelijalta Lubjankan kulmassa (nykyään Dzieržynskin aukio) melkein kokonaisen limpun.

Säästeliäästi mutustaen leipää pohdimme kulkiessamme innokkaasti kaikkea, mistä piti ehdottomasti kertoa Vladimir Iljitšille. Päätettiin, että yksi puhuu koko edustajiston puolesta, muuten meiltä jää tärkein sanomatta.

Innostuimme keskustelemaan niin, että matka kului aivan huomaamatta, ja tulimme Kremlin luo. Muutaman minuutin kuluttua olimme jo Vladimir Iljitšin vastaanottohuoneessa. Mutta Lenin ei voinut heti ottaa puheilleen. Johtajan aika oli jaoteltu tarkasti, olimme myöhästyneet, ja hänen luonaan olikin jo joku toinen. Piti odottaa. Häpeäksemme olimme myöhästyneet, tov. Fotijeva (joka oli Leninin sihteerinä) sanoi meille siitä, keräännyimme joukkona huoneen nurkkaan ja supattamalla annoimme viimeisiä ohjeita „valtuutetullemme”.

Äkkiarvaamatta työhuoneen ovi aukesi, ja Lenin saattaessaan jotakuta pois katsahti hymyillen meihin päin sanoen: „Kas, nuoriso on tullut” — ja kutsui sisään. Hän kätteli jokaista ystävällisesti ja leppoisesti ja istutti meidät mukavasti pöydän ympärille.

Ja niin olimme Leninin luona. Edessämme istui näöltään aivan tavallinen yksinkertainen mies, niin läheinen ja kallis. Ja samalla jättiläinen — vallankumouksen johtaja, Neuvostovaltion päämies ja maailman työtätekevien opettaja. Ja pitänee sanoa suoraan, että me kaikki hämäännymme, unohdimme kaikki kuniit sanat, mitä olimme aikoneet sanoa. Riemu paisutti rintaa, mutta emme pystyneet ilmaisemaan tunteitamme. „Valtuutettumme” suoristi arasti puseroan ja virkkoi kangerrelleen, ääni värähtäen: „Kallis, suuresti kunnioitettu toveri Lenin!” Koitti tauko. Hän vaistosi meidän kiinteät katseemme, kakisteli kurkkuaan ja aloitti uudelleen: „Kallis, suuresti kunnioitettu Vladimir Iljitš” — ja vaiken i auttamattomasti, tykkäänään.

Lenin ymmärsi mielentilamme, auttoi meitä pääsemään tasapainoon puhuen leikkisästi ja tehden kysymyksiä ja huomauttamatta viritti vapaan vilkkaan keskustelun syntyneen yleisvenäläisen kommunistisen nuorisojärjestön päämääristä ja tehtävistä ja työtätekevän nuorison osuudesta taistelussa Neuvostovallan lujittamisesta, maassamme luodusta uudesta sosialistisesta järjestelmästä. Lenin halusi tietää, olivatko kaikki läänit edustajakokouksessa edustettuina, paljonko oli talonpoikaisnuorison edustajia, miten ilmeni jo perustettujen järjestöjen konkreettinen toiminta ja olimmeko selvillä ulkomaiden proletaarinuorison liitoista ja taistelusta. Kun Lenin kysyi, paljonko tyttöjä oli edustajakokouksessa, niin Saša Bezymenski kavahti pystyyn ja raportoi: „Kyllä, 9 kappaletta...”

Kaikki purskahtivat nauramaan ja kaikkein äänekkäimmin ja hereimmin nauroi Lenin. Kun tuli hiljaisuus, korjasin Bezymenskiä sanoen, ettei kappaletta vaan henkilöä. Lenin hymyili lempeästi ja sanoi vakavasti: „Ja vielä mitä henkilöitä — naisia! Uusi järjestelmä voittaa sitä nopeammin ja varmemmin, mitä laajemmalti saamme työläis- ja talonpoikaisnaisia mukaan proletariaatin taisteluun.” Lenin kehotti meitä vartavasten suunnittelemaan työtätekevän naisnuorison vetämistä liittoon.

Keskustelu läheni loppuaan. „Valtuutettumme” virkosi yhtäkkiä ja yritti pitää juhlallisen puheen. Mutta Lenin keskeytti hänet kysymällä uralilaiselta työläiseltä Sorvinilta, opetteleeko työläisnuoriso ampumaan ja harrastaako yleensä sotilasoppia. „Valtuutettu” odotti sen aikaa ja aloitti sitten taas: — Liitto on otanut nimekseen kommunistinen... me...

Lenin katsoi meihin tutkivasti ja sanoi:

— Kysymys ei ole nimestä, toverit. Asian ydin on se, — virkkoi hän korostavasti, — että Kommunistisen nuorisoliiton jäsenten tulee elämällään ja työllään osoittaa olevansa sen nimen arvoisia. Näettehän, miten ankara taistelu on käynnissä, miten paljon kärsimyksiä ja verenvuodatusta se vaatii. Neuvostovaltaa, työtätekeviä vastaan on nyt muutakin kuin venäläiset valkokaartilaiset ja maailman porvaristo. Vaiivanamme on nälänhätä ja taloudellinen rappiotila. Entisajan kurjana perintönä on luku- taidottomuus ja sivistymättömyys. Ne kaikki ovat vihollisiamme ja ne on voitettava. — Ja lopuksi Lenin sanoi: — Teidän tulevaisuutenne on Neuvostovaltiossa, sosialistisessa yhteiskunnassa, jonka rakennamme ehdottomasti. Kommunistisen nuorison tehtävänä on olla uuden elämän taistelijain eturiveissä.

Hyvästellessään Vladimir Iljitš antoi meille muutaman numeron „Internatsional Molodjoži” julkaisua ja kehotti ottamaan yhteyden Nuorisointernationaleen niin pian kuin suinkin. Hänen mieleensä juolahti kysyä vielä: „Entä millä kannalla ovat raha-asiat?” Vastasimme vaatimattomasti, ettei rahaa toistaiseksi ollut. Vladimir Iljitš istahti kirjoittamaan Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean puheenjohtajalle Jakov Mihailovitš Sverdloville kirjelappua, jossa ehdotti annettavaksi komsomolin tulevalle Keskuskomitealle kymmenentuhatta ruplaa työn järjestämistä varten.

Huoneeseen tuli tov. Fotijeva ja sanoi jotain hiljaa V. I. Leninille. Tämä nyökkäsi myöntävästi ja pyysi sanomaan: „Viiden minuutin kuluttua otan hänet vastaan...” Ymmärsimme, että meidän oli aika lähteä, ja nousimme seisomaan. Lenin nousi myös, katsoi meitä tarkkaavaisesti ja hymynpilke silmänurkissa kysyi suoraan, sydämellisesti: „Kyllä kai te haluatte syödä, pojat?” Vastasimme kuorossa: „Emmel!” Mutta kasvomme puhuivat toista. Lenin kirjoitti Sverdloville vielä toisen

kirjelapun: „Annettava ateria 11 (yhdellettoista) nuorisoliiton ensimmäisen Yleisvenäläisen edustajakokouksen puhemieshistön jäsenelle”.

Tämä Leninin sydämellisyys, hänen liikuttava huolenpitonsa ihmisistä nostatti sanomattomasti mieltämme. Lähdimme Leninin luota siivittyneinä, mieli riemukkaana toimittaaksemme edustajakokouksen kautta maan koko työläis- ja talonpoikaisnuorisolle Leninin antaman ohjelmallisen evästyksen käydä kommunismin voiton nimessä uhrautuvaan työhön ja urotekoihin.

* * *

Vuoteen 1919 komsomoli tuli jo koko työläis- ja talonpoikaisnuorison johtavana edustavana järjestönä; puolue, Lenin uskoivat tälle järjestölle proletarisen nuoren polven aatteellisen kasvatuksen ja panivat sen ottamaan osaa nuorison tarpeiden valtiolliseen ratkaisuun työn ja koulunkäynnin alalla.

Maaliskuussa 1919 kokoontunut puolueen kahdeksas edustajakokous tähdensi erikoisessa päätöslauselmassaan „Työstä nuorison keskuudessa” nuorisoliiton merkitystä puolueen reservinä. Edustajakokous kehotti puoluetta osoittamaan mitä aktiivisinta aatteellista sekä aineellista tukea Venäjän Kommunistiselle Nuorisoliitolle.

Tiedämme, että Leninillä oli yli-inhimillinen työtaakka, mutta hän löysi aikaa perehtyäkseen komsomolin elämän konkreettisiin tarpeisiin, antaakseen neuvon tai sanoakseen joissakin kysymyksissä ratkaisukeinon.

Huhtikuussa 1919 oli koolla opiskelijakommunistien I Yleisvenäläinen edustajakokous. Nuorisoliiton ja opiskelijakommunistien välillä ei ollut kylliksi kosketusta. Monet paikalliset nuorisoliittojärjestöt eivät huolehtineet uuden työkoulun rakentamiskysymyksistä, kun pitivät sitä sivistyneistön asiana. Vladimir Iljitš auttoi korjaamaan tämän tilanteen. Tervehtiessään opiskelijakommunistien edustajakokousta hän mainitsi puheessaan, miten suuri merkitys on sillä, että itse kommunistinen nuoriso ottaa osaa uuden neuvostokoulun rakennustyöhön. Edustajakokouksen jälkeen opiskelijakommunistit liittyivät järjestyneesti nuorisoliittoon.

Vuoden 1919 lokakuu oli kansalaissodan kulussa kriitillisin. Moskovaa kohti eteni etelästä Denikinin valkokaartilaisarmeija, Pietariin pyrki pohjoisessa kenraali Judenitšin joukkio. Vihollinen oli joka hetki halukas lyömään kyntensä vallankumouksen sydämeen pysäyttääkseen sen sykkinnän. Moskovassa kokoontui kansalaissodan raskaana uhkaavana aikana, lokakuussa 1919 nuorisoliiton II Yleisvenäläinen edustajakokous. Edustajakokouksen jäsenet ehdottivat, että julistetaan nuorisoliittolaisten yleinen

mobilisointi rintamalle. Puolueen Keskuskomitea korjasi edustajakokousta ja ehdotti nuorisoliittolaisten mobilisointia, mutta mobilisoimaan 80—100 prosenttia ainoastaan rintaman läheisistä piireistä ja 30 prosenttia yleisesti muualta. Lenin lähetti edustajakokoukselle kirjallisen tervehdysten. Hän toivotti nuorisolle menestystä työssä ja uuden elämän rakentamisessa ja lausui lujan voitonvarmuutensa. Nuorison voimia tarvittiin myös selustassa, tehtaissa ja maaseudulla eikä ainoastaan rintamalla.

* * *

Nuorisoliiton elämässä unohtumaton, historiallinen vuosi 1920. Nuorisoliiton III edustajakokous. Iso sali talossa № 6 Malaja Dimitrovkalla (nykyisin Leniniläiselle nuorisoliitolle nimetty teatteri) Moskovassa on täpö täynnä. Siinä on edustetun maan proletaarisen nuorison parhaimmisto — uljaita taistelijoita ja uhrautuvia rakentajia, uuden elämän luojia, haaveilijoita ja sankareita. Edustajien ikä vaihtelee 17—20 vuoteen. Henkilöpapereiden pykälässä „koulusivistys” on enimmäkseen lyhyesti: käynyt alkeiskoulun, mutta on tällaisiakin vastauksia: „osaan lukea”, „en ole käynyt koulua”, „lukutaitoinen”.

Odotetaan Leniniä. Odottaessa lauletaan, kiistellään... Yhtäkkiä salissa kajahtaa riemukas huudahdus — Lenin!

Vladimir Iljitš tuli jotenkin kovin äkkiä lavalle lippalakki päässä ja syystakki yllään, eikä häntä edes heti tunnettu. Lenin! Siinä hän seisoi hymyilevänä aivan lähellä, vierellämme, ja onnentunne ailahti sydämessä. Kiihkeät suosionsoitukset kestivät monta minuuttia. Mutta Lenin näytti kelloa ja pyysi meitä hillitsemään tunteemme. Koitti hiljaisuus.

Lenin tuli aivan lavan partaalle ja katsoen tarkkaavaisesti jännittyneisiin kasvoihin sanoi hiljaa:

„...Tekisi mieleni keskustella tänään siitä, mitkä ovat kommunistisen nuorisoliiton perustehtävät ja sen ohella — millaisia pitäisi nuorison järjestöjen yleensä olla sosialistisessa tasavallassa”.

Salissa oli nyt aivan hiljaista, ja Lenin jatkoi niin kuin olisi keskustellut meidän kanssamme ja maan koko nuorison kanssa:

— Ja niinpä kun katsotaan siitä näkökulmasta kysymystä nuorison ja kommunistisen nuorison liittojen tehtävistä, ne voitaisiin ilmaista lyhyesti: on opiskeltava.

Sanon rehellisesti, että emme kaikki ymmärtäneet heti Leninin sanojen syvälistä tarkoitusta... Monet edustajat olivat tulleet kokoukseen suoraan rintamalta, toiset tehtaista ja kolmannet maaseudulta. Olimme kaikki yhdessä taistelleet vihollisia vastaan, tehneet työtä, harjoittaneet agitaatiota ja päivittäin suorittaneet suuren määrän tehtäviä kaikin henkemme voimin ja

tuntein uurastaen uuden maailman rakennustyössä. Tehtävämme tuntuivat siihen rajoittuvankin. Ja nyt — opiskella!

Lenin näki hämmästyksemme. Palaten välillä jo sanottuun hän selvensi hyvin syvällisten teoreettisten asettamusten sisältöä arkielämästämme, työtätekevien taistelusta esittämillään esimerkeillä ja selitti yksinkertaisin ja ymmärrettävin sanoin, mitä kommunismi on ja minkä tähden kommunistinen yhteiskunta voidaan rakentaa ainoastaan tieteen perustalle, nojautumalla ihmiskunnan keräämiin tietoihin.

— Mutta sen yhteiskunnan voivat rakentaa ainoastaan työläiset ja talonpojat,— hän sanoi.— Vanhempi polvi on pystyttänyt Neuvostovallan. Se jo turvaa kommunismin rakentamisen ja voiton ehdot. Mutta kommunistisen yhteiskunnan rakentaa ja siinä tulee elämään se sukupolvi, joka on nyt 15—20 vuoden ikäinen.

Leninin sanat painuivat syvälle sydämeen ja mieleen: käydä kommunismin koulua, sitkeästi ja päättäväisesti opiskella matematiikkaa ja kemiaa, historiaa ja rakennustekniikkaa ja yhdistää ne tiedot työlaitoksessa suoritettuun tuotannolliseen työhön, käyttää niitä maataloudessa, olla sivistyneitä ihmisiä ja työntekijöitä — kaikin voimin tehdä työtä kommunismin voiton hyväksi.

Leniniä kuunnellessamme kommunismi muuttui haaveesta, etäisestä hämärästä tulevaisuudesta eläväksi asiaksi, joka oli meidän rakennettavissamme ja luotavissamme.

* * *

Siitä on kulunut jo monta vuotta, mutta mielessäni on elävästi Lenin, nerokkuutensa kansalle antanut suurmies. Lukiessamme Leninin teoksia aina yhä uudelleen saamme uutta voimaa ja tietoa, ja samalla sydämen täyttää syvä kiitollisuuden tunne hänen meille jättämästään suuresta aarteesta.

